

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
Katedra pedagogiky
PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
Posudek oponenta práce

Práci předložila studentka: **Pavla Vyskočilová**

Studijní program: M7503 Učitelství pro základní školy

Studijní obor: Učitelství pro 1. stupeň základní školy

Název práce: **Rozvoj klíčových kompetencí na prvním stupni vybraných základních škol**

Vedoucí práce: MgA. Eva Gažáková, Ph.D., katedra pedagogiky FPE ZČU v Plzni

Oponent práce: MgA. Marie Černíková, Ph.D., katedra pedagogiky FPE ZČU v Plzni

1. CÍL PRÁCE

Autorka se rozhodla zhodnotit uchopení práce s klíčovými kompetencemi (KK). Pátrá po vyvážení rozvoje KK s osvojováním vědomostí, v souvislosti s jejich ukotvením v kurikulárních dokumentech. Hledá cesty rozvíjení KK přímo ve výuce (bez nutnosti zvláštních hodin).

Za tímto účelem postupuje metodami kvalitativního výzkumu, který vede třech fázích: zmapovat metody výuky směřující k osvojování KK, tyto metody a strategie porovnat na dvou ZŠ, pozorovat a popsat systémy jejich hodnocení.

Práce naplňuje vytčený cíl.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Diplomová práce sestává z části teoretické a praktické. Praktická část reflektuje kvalitativní výzkum založený na reflexi naplňování KK na prvních stupních ZŠ.

V teoretické části autorka objasňuje kurikulární dokumenty, hovoří o Národním programu vzdělávání, definuje klíčové kompetence, pojmenovává aktuální problém jejich nedostatečné teoretické podpory pro to, aby je mohli pedagogové lépe uchopit. Autorka se věnuje konkrétnímu popisu jednotlivých kompetencí a výchovných a vzdělávacích strategií, umožňujících jejich rozvíjení, detailně popisuje den zaměřený na jejich rozvoj na ZŠ Sokolov, uvádí možnosti hodnocení jejich rozvoje. Teoretickou část diplomantka finalizuje aktuální otázkou obsahu vzdělání, tedy sumě vědomostí versus vybavenosti žáka např. schopností orientovat se v současném světě, nalézt pro sebe vhodný styl učení či cestu k sebevědomému a chápacímu přístupu, základu tolerantní a respektující společnosti.

Praktická část práce popisuje kvalitativní výzkum „výuky“ klíčových kompetencí na prvním stupni. Zvolená metodologie sestává z dvojího dotazníkového šetření (pedagogové a žáci) a pozorování. Otázky v dotaznících pokrývají všechny klíčové kompetence ozřejmené v teoretické části. Autorka zmiňuje okolnosti a proces sběru dat (zpřesňování dotazníků, výběr hodin určených k pozorování atd.), vysvětluje otázky, předkládá sumy odpovědí, které ozřejmuje grafy a vyhodnocuje získaná fakta.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Předložený text je logicky strukturován a psaný kultivovaným jazykem se samozřejmě zvládnutou citační praxí. Autorka se orientuje v oboru a aktuální téma erudovaně opírá o odpovídající zdroje.

Zvládá užitou metodologii, výsledky šetření ilustruje přehlednými grafy, které přesvědčivě a jasně interpretuje. Dokumenty, pomocí kterých sbírala data, poskytuje v přílohách: dotazníky pro pedagogy i žáky, pozorovací archy a další.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ OPONENTA

Kolegyně Vyskočilová ve své práci pojmenovává aktuální problém, pedagogům nedostatečně konkrétně vysvětlené KK a možnosti ověřování jejich osvojování. Autorka osvětluje návaznost RVP na cíle a myšlenky formulované v Bílé knize.

Teoretická část koresponduje s částí výzkumnou. Pozoruhodná je pečlivost, s jakou je kvalitativní výzkum veden, soudě např. dle cizelování otázek, způsobu „moderování“ jejich společného zodpovídání, spektra pozorovaných hodin, počtu respondentů v kvalitativním šetření.

Z diplomové práce je patrný skutečný zájem o zkoumanou problematiku a důraz na hledání řešení, patrný například při ozřejmování pestré škály metod osvojování KK nebo nabídky jejich prolínání průřezovými tématy. Z textu je zřejmé, že výzkumnice sama metody osvojování KK používá (s přehledem je vysvětluje a v rámci pozorování zaznamenává).

5. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

VÝBORNĚ

6. OTÁZKY K OBHAJOBĚ

S ohledem na Váš dlouhodobý zájem o tuto problematiku, pozorujete posun i mimo Vámi sledované ZŠ ?

V Plzni 9. 6. 2020
MgA. Marie Černíková, Ph.D.